

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Dănilescu Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Cojocari Vasile Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 31.05.2019 - 26.01.2021

2. *instanța de apel:* 17.02.2021 - 29.06.2021

3. *instanța de recurs:* 06.08.2021 - 14.12.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 ianuarie 2021, Cojocari Vasile Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare numită lui Cojocari V., s-a suspendat pe un termen de 2 (doi) ani și nu va fi executată dacă în termenul de probațiune fixat condamnatul Cojocari Vasile nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Conform art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, s-a obligat Cojocari Vasile ca pe perioada termenului de probațiune fixat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către avocatul Purcel Sergiu, în numele succesului părții vătămate Orlov Veaceslav către Cojocari Vasile, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Cojocari V. în contul statului a sumei de 6 078 lei, cu titlu de cheltuieli pentru expertizele efectuate în cadrul procesului penal, s-a admis integral.

S-a încasat din contul inculpatului Cojocari V., în beneficiul statului suma de 6 078 lei, cu titlu de cheltuieli pentru expertizele efectuate în cadrul procesului penal.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Cojocari Vasile, fiind deținător al permisului de conducere a mijlocului de transport de categoria „B, BE, C, CE, D”, la data de 11.12.2018, aproximativ la ora 20:40 min, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Volkswagen Passat”, cu numere de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe șos. Muncești din direcția or. Sângeră spre mun. Chișinău, în preajma edificiului nr. 803, exprimând neatentie față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”; prevederile pct. 10 alin.(l) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie: ”b) să posedă cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posedă dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: d) situația rutieră; În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; prevederile pct. 46) lit. a) al 2 Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă, persoane de vârstă înaintată”, prevederile pct. 47) alin. 1) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: în localități 50 km/h iar drept consecință a încălcărilor nominalizate, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, nu a ținut cont de totalitatea factorilor care reglementează siguranța conducerii mijlocului de transport, ca urmare, în mun. Chișinău, pe șoseaua Muncești, în preajma edificiului nr. 803, deplasându-se cu viteza sporită de 83 km/h, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce reglementează siguranța conducerii mijlocului de transport, nu a adaptat viteza de deplasare potrivit situației rutiere, nu a ținut cont de obstacolul aflat în limita vizibilității sale și a comis tamponarea pietonului Orlova Elena, a.n. xxxxx, persoană de vârstă înaintată, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta relativ deplasării mijlocului de transport.

În consecință, în urma impactului, pietonul Orlova Elena, a decedat iar conform raportului de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 201903D0002 din 18.03.2019, „moartea lui Orlova Elena, anul nașterii xxxxx, a survenit cu circa 16-24 ore până la examinarea medico legală, în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și bazinului - ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la necropsie și adevărate de rezultatele investigațiilor histopatologice de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat leziuni corporale ce au fost produse intra-vital cu circa 0-30 min până la deces (histologic), prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau/și la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate, sunt în legătură cauzală directă cu decesul, în comun prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale, se exclude formarea lor în ansamblu în urma traversării. Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale victima se afla în poziție orizontală, cu partea laterală dreapta față de unitatea de transport aflată în mișcare”.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, din motivul blândeții pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Cojocari Vasile să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 (patru) ani.

În motivarea apelului indică:

- aplicarea pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de 2 ani, este o pedeapsă prea blândă aplicată inculpatului în coraport cu gravitatea faptei comise;

- la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei ce agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, considerând eronat că îndreptarea și corectarea lui este posibilă cu acordarea unui termen de probă prea mic, în conformitate cu cerințele art. 75-78 Cod penal. În acest sens, acuzarea reține, că pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane;

- consideră neîntemeiată concluzia primei instanțe precum că, corijarea inculpatului ar fi posibilă prin aplicarea art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probă prea mic;

- corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă doar prin stabilirea unui termen de probă maxim, potrivit prevederilor art. 90 Cod penal;

- la stabilirea pedepsei urmează a se ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, și anume de circumstanțele comiterii infracțiunii, de caracterul social-periculos al faptei comise și a urmărilor acesteia, de faptul că

infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, inculpatul vina nu a recunoscut-o în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în fond;

-cu referire la cauzarea prejudiciului prin infracțiune, se reține faptul că inculpatul nu a dorit să achite cheltuielile ce țin de funeraliile victimei, or acesta este un lucru care impunea inculpatul din punct de vedere al moralității de a achita aceste cheltuieli, nu a întreprins măsuri în vederea recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

- corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea pedepsei cu închisoare, deoarece acesta nu a conștientizat gravitatea faptei, infracțiunii comise, nu s-a căit de cele comise, nu a dorit să restituie prejudiciul cauzat prin infracțiune și a manifestat indiferență totală față de familia victimei care a suferit cheltuieli în legătură cu funeraliile acesteia;

- toate aceste circumstanțe în ansamblu, denotă faptul că doar pedeapsa cu închisoare ar putea produce scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni potrivit art. 2 Cod penal;

-circumstanțele menționate indică la faptul că inculpatului în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, a-i fi aplicată o pedeapsă cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

3.2 Avocatul Purcel Sergiu în numele succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav prin care a solicitat casarea parțială, în partea ce ține de pedeapsa aplicată inculpatului și în partea admiterii în principiu a acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie agravată pedeapsa inculpatului și să fie admisă integral acțiunea civilă.

În motivarea apelului a indicat că:

- cu sentința sus-menționată, parțial nu este de acord și anume în partea ce ține de pedeapsa stabilită (pe care o consideră prea blândă) și în partea în care instanța nu s-a expus asupra cuantumului acțiunii civile;

- instanța de fond a examinat cu atenție toate probele din dosar și corect a ajuns la concluzia că Cojocari Vasile este vinovat în comiterea accidentului rutier în urma căruia a decedat Orlov Elena;

- a fost aplicată o pedeapsă mult prea blândă, în raport cu circumstanțele cauzei;

- inculpatul în cadrul procesului de judecată vina nu și-a recunoscut-o. Mai mult ca atât, el a declarat în fața instanței de judecată că, nu a încălcat nici o lege și că se deplasa regulamentar. Asta deși tot el a menționat că, se deplasa cu viteza de 60-65 km/h, pe când viteza regulamentară este de 50km/h. Totodată, conform raportului de expertiză nr.34/12/l-R-844 din 13.03.2019, s-a stabilit că viteza de deplasare era de 83 km/h;

- inculpatul a refuzat să compenseze careva prejudiciu, astfel încât nu a achitat nici un leu succesorului părții vătămate. Toate aceste circumstanțe demonstrează faptul că inculpatul nu a înțeles gravitatea faptei pe care a comis-o și nici măcar nu admite faptul că a încălcat vreo lege. El nu realizează faptul că, se face vinovat de decesul unei persoane și nici de faptul că succesorul părții vătămate a rămas fără

mamă și că a suferit enorm de mult. Totodată instanța de fond a constatat că nu există careva circumstanțe atenuante;

- instanța a stabilit o pedeapsă minimală, de doar 3 ani și 6 luni de închisoare, iar în baza art.90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată pe un termen de 2 ani. Inculpatul a fost privat de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe o perioadă de numai 1 an, deși legea prevede privarea de pînă la 4 ani;

- argumentul instanței, precum că inculpatul activează în calitate de șofer, îl consideră nejustificat, deoarece Cojocari Vasile a dat dovadă de necunoaștere a regulilor de circulație rutieră, declarând că se deplasa cu 65 km/h și că nu a încălcat nici o lege (deși se deplasa cu 83 km/h). Mai mult ca atât, el nu și-a recunoscut vina și nu a realizat gravitatea faptei pe care a comis-o, fapt ce poate duce la repetarea situației și la comiterea altor accidente rutiere;

- atât pedeapsa de bază, cât și cea complementară sunt prea blînde;

- instanța de fond nu s-a expus nici asupra acțiunii civile, pe care doar a admis-o în principiu, dar a lăsat să fie examinată într-o altă instanță în ordinea procedurii civile;

- instanța nu a argumentat nici într-un fel care sunt impedimentele de a se expune asupra acțiunii civile și în ce constă acest „caz excepțional” și care ar fi motivul care ar duce la ”amânarea judecării cauzei”. A solicitat doar încasarea prejudiciului moral. Iar pentru ca instanța să se expună asupra acestei cereri nu a existat nici un impediment și nu trebuia de amânat judecarea cauzei. Nu au solicitat încasarea prejudiciului material, la care ar trebui de prezentat mai multe probe, înscrisuri (bonuri de plată, facturi, contracte, expertize, etc.);

- instanța de fond neîntemeiat a refuzat să examineze acțiunea civilă, fapt ce urmează a fi corectat de către instanța de apel.

3.3 Avocatul Dănilescu Victor în numele inculpatului Cojocari Vasile, prin care a solicitat casarea totală a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Vasile Cojocari din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În motivarea apelului a indicat:

- în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că, Cojocari V., se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, pentru care a fost pus sub învinuire;

- din materialele dosarului penal și sentința de condamnare rezultă, că instanța de judecată a pus la baza sentinței vizate și a recunoscut drept probe admisibile: declarațiile martorului Jizdan Tudor, declarațiile martorului Drujinin Alexandru, procesul-verbal de cercetare la fața locului și schița accidentului rutier din 11.12.2018; procesul-verbal de experiment din 04.03.2018, raportul de expertiză medico-legală nr.201903D0002 din 18.03.2019; raport de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-844 din 13.03.2019, raport d expertiză judiciară nr.34/12/l-R-1784 din 08.05.2019;

- la emiterea sentinței date, instanța de fond nu a luat în calcul raportul de expertiză judiciară nr.323-325 din efectuat de către Centru Național de Expertize

Judiciare, în baza încheierii din 04.12.2019, în cadrul dosarului penal nr. 1-2387/2019;

- instanța de fond nu a indicat nici un motiv pentru care nu s-au luat în considerație sau au fost respinse probele apărării. Astfel, din materialele cauzei penale, precum și în cadrul cercetărilor judecătorești se poate constata, că în acțiunile lui Vasile Cojocari, formal se întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar coraborându-le cu rezultatele expertizei judiciare nr.323-325 din 20.02.2020, putem conchide lipsa laturei subiective;

- inculpatul Vasile Cojocari, pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești a făcut unele și aceleași declarații, din care rezultă că la data de 11.12.2018 în jurul orelor 20.40 acesta se deplasa cu automobilul de model VW-Pasat cu numere de înregistrate bulgărești XXXXX, pe sos.Muncești, pe direcția or.Sîngera către mun.Chișinău, cu o viteză de circa 60 km/oră, și admite că posibil avea și 83 km/oră după cum au rezultat din concluziile de expertiză judiciară autotehnică. Se deplasa cu farurile aprinse la faza scurtă, pe timp de noapte, sectorul de drum era neiluminat, băuturi spirtoase nu a consumat, automobilul era în stare tehnică bună. În timpul deplasării în apropierea edificiului 803 de pe sos. Muncești, mun. Chișinău, în fața mașinii a apărut un pieton din partea dreaptă, încercînd să evit accidentul acesta a frînat, însă nu a fost posibil să evit accidentul. Pietonul a apărut în fața lui la circa jumătate de metru, neavînd posibilitatea de a evita accidentul folosind frinarea, el a tamponat pietonul cu partea dreaptă a mașinii. După tamponare, el a ieșit din mașină să acorde primul ajutor medical, a chemat ambulanța și poliția. Primii au venit medicii, care au preluat persoana tamponată, care era îmbrăcată în negru, tot atunci constatînd și decesul acesteia, mai apoi a venit și poliția, care a documentat cazul la fața locului. Astfel, a fost întocmit procesul verbal de cercetare la fața locului, schița accidentului rutier, precum și un tabel cu itinerarul de deplasare a pietonului tamponat(fila dosar 72), care a fost întocmiți în urma acțiunilor întreprinse la fața locului, unde se indică că pietonul tamponat Orlova Elena, se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului, spre direcția mun.Chișinău;

- declarații analogice a depus și martorul Drujinin Alexandru, care la fel a declarat, că Orlova Elena, a ieșit de la el de acasă unde a stat cu copiii, pentru a se deplasa spre domiciliu. De obicei această cînd pleca de la ei trecea strada vis-a-vis de casa lor, în afra trecerii de pietoni și pe partea dreaptă a carosabilului spre direcția mun.Chișinău, circa 200 m mergea spre stația de transport public.Care a fost calea ei de deplasare în data de 11.12.2018, el nu poate să cunoască;

- din probele cercetate, precum, declarațiile inculpatului V.Cojocari, martorului Drujinin Alexandru și schița itinerarului (fila nr.72), constată că pietonul Orlov Elena, se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului spre direcția mun.Chișinău. În procesul efectuării urmăririi penale, de către organul de urmărire penală a fost dispusă prima expertiză autotehnică, din care a rezultat raportul de expertiză autotehnică nr.34/12/I-R-844 din 13.03.2019, în care se concluzionează la întrebarea nr.3, „cînd pietonul se află pe partea carosabilă dreapta, Cojocari V., îl vedea la distanța de 78 m, și conducătorul mijlocului de transport Vasile Cojocari, dispunea

de posibilitate tehnică de a evita tamponarea, folosind frînarea, iar cînd pietonul se afla la mijlocul benzii de circulație la 1,6 m, de la partea carosabilului, conducătorul auto, îl vedea la distanța de 33 m, respectiv nu dispunea de posibilitate tehnică de a evita accidentul, prin folosirea frînării;

- organul de urmărire penală obține rezultatul expertizei medico-legale nr.201903D002 din 18.03.2019, în care se constată că caracterul morfologic al leziunilor corporale victima se afla în poziție orizontală, cu partea laterală dreapta față de unitatea de transport aflată în mișcare. Drept urmare a acestor concluzii, organul de urmărire penală mai dispune la data de 15.04.2019 o expertiză autotehnică suplimentară, în care a pus la dispoziția expertului concluziile medicului legist, și într-un mod arbitrar susținând că, pietonul Orlova Elena, traversa partea carosabilului de la stînga spre dreapta. Astfel, concluzia expertului în expertiza suplimentară nr.34/12/1- R-1784 din 08.05.2019 sună în felul următor, că conducătorul mijlocului de transport Vasile Cojocari, avea posibilitate tehnică de evitare a tamponării pietonului Orlov Elena, folosind frînarea. Or, aceste concluzii arbitrare a ofițerului de urmărire penale, coraborate cu faptul că, la momentul accidentului Orlova Elena, conform raportului de expertiză medico-legală în sângele acesteia s-a depistat alcool etilic echivalent a 1,96 g/l, pot pune la îndoială faptul că pietonul Orlova Elena, în momentul tamponării traversa strada de la stînga spre dreapta. După părerea sa o persoană de vîrstă înaintat cu o alcolemie de 1,96 g/l în sînge, în moment ce se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului(cum a fost constat din declarațiile inculpatului, a martorului Drujinin Al. și a schiței itinerarului de la pag.72) fiind în stare de ebrietate, putea să se dezechilibreze și să ajungă în mijlocul părții carosabile direcționată cu partea laterală dreapta către autovehicolul în mișcare;

- aceste dezacorduri, din rapoartele de expertize autotehnice, efectuate de Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare, au format niște dubii cu privire la corectitudinea acestora, motiv din care în cadrul cercetărilor judecătorești a solicitat instanței dispunerea unei expertize autotehnice-suplimentare, care să fie adresată CNEJ a MJ. La data de 04.12.2019, de către instanța de judecată, a fost admisă cererea apărării și dispusă o expertiză autotehnică în comisie, iar concluziile experților din 20.02.2020 concluzionează că, conducătorul mijlocului de transport Vasile Cojocaru, nu a avut posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frinare atît la viteza reală de 83 km/oră, cît și la viteza de 50 km/oră, în condițiile deplasării pietonului spre banda de circulație a automobilului de la dreapta spre stînga cît și la deplasarea pietonului spre banda de circulație a automobilului de la stînga spre dreapta. Iar la punctul 2, din concluzii, se menționează că, în situația dată conducătorul automobilului VW-Pasat cu n/î XXXXX, din punct de vedere tehnic trebuia să acționeze conform cerințelor alin. (2) p.45 RCR. Însă, conducătorul automobilului VW-Pasat, nu avea posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare, chiar și acționînd în conformitate cu cerințele RCR.

- analizând în cumul probele cercetate în cadrul ședinței de judecată consideră că, procurorul invocînd încălcarea prevederilor pct.45 a RCR, nu a ținut cont de faptul că aceste dispoziții nu presupun în mod exclusiv, că pentru orice accident

rutier, vina îi revine conducătorului auto, iar în cazul dat nu au fost luate în calcul toate circumstanțele, precum și cele că Orlova Elena a apărut în fața automobilului într-un loc nepermis și neiluminat. Mai mult decât atât, inculpatului îi sunt incriminate încălcarea pct.45 al RCR, care spune că, conducătorul auto, trebuie să conducă autovehicolul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: -starea psihofiziologică ca influnețează atenția și reacția, -de exterioritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; -de starea tehnică a autovehicolului; -de condițiile rutiere și situația rutieră;

- în materialele cauzei penale lipsesc careva date ce ar indica la starea nesatisfăcătoare psihofizică a inculpatului, ce ar putea influența atenția și reacția acestuia. Acțiunile conducătorului auto, au fost adecvate situației concrete și brusc create deoarece el a frânat imediat (fapt constatat în procesul verbal de cercetare la fața locului și schița accidentului, urmele de frânare încep după locul tamponării) în așa fel încercând să evite tamponarea pietonului, însă din motive independente de voința acestuia, nu a putut-o face. În baza RCR, de la conducătorul auto se cere luarea măsurilor pentru evitarea tamponării, însă nu în toate cazurile atunci când se comite un accident rutier, vinovat de acesta se face conducătorul auto. Sunt cazuri, când conducătorului auto ia toate măsurile pentru evitarea accidentului, însă situația creată determină accidentul. Respectiv conducătorul auto este obligat să ia toate măsurile posibile excluderii accidentului.

- RCR, reglementează și circulația pietonilor, la pct.113.1) *"pietonii trebuie să se deplaseze pe partea dreaptă a trotuarelor, pistelor pentru pietoni sau pe potecile alăturate drumului public, iar în lipsa acestora pe acostament"*. La pct.113.5) *"în cazul deplasării pe carosabil sau pe acostament, pe timp de noapte sau în condiții de vizibilitate redusă, pietonul trebuie să poarte îmbrăcăminte cu elemente fluorescente-reflectorizante"*, iar în cazul dat constată că pietonul tamponat Elena Orlova, era îmbrăcată în haine de nuanțe închise, fapt ce pune în dificultate conducătorul auto, în a observa obstacolul;

- cu privire la deplasarea pietonilor pe drumuri publice se expune și pct.114, pct.116.1;

- partea vătămată, Elena Orlova, flagrant a încălcat prevederile RCR, probele acumulate confirmă faptul că, situația de accident a fost creată și comisă de către partea vătămată, care a pus în imposibilitate conducătorul auto V. Cojocari de a evita tamponarea;

- fapta, care a avut loc, a fost săvârșită fără vinovăția inculpatului Vasile Cojocari, deoarece el nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil ale acțiunilor sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, altfel vorbind, inculpatul nu avea cum să le prevadă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Victor Dănilescu în numele inculpatului Vasile Cojocari. Admis apelul procurorului și cel al avocatului Sergiu Purcel în numele succesului părții vătămate Orlov Veaceslav, fiind casată parțial această sentință, în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojocari

Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-au fost excluse prevederile art. 90 Cod penal, urmând să execute pedeapsa în penitenciar de tip deschis. A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la Cojocari Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav prejudiciul moral, cauzat prin infracțiune în mărime de 200 000 lei. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, acțiunile inculpatului Cojocari Vasile, just încadrându-le în dispoziția de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: *„Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport”*, adică, încălcare regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Cojocari Vasile, or, aceasta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt ce ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale.

Necătând la faptul că, inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume: declarațiile martorului Drujinin Alexandr, procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, precum și anexele acestuia planșa fotografică și schița accidentului rutier din 11.12.2018 (f.d.13-32,vol.I); raportul de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 201903D0002 din 18.03.2019 (f.d.79-84,vol.I); raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-844 din 13.03.2019 (f.d.107-109,vol.I); corpul delict: automobilului de model VW Pasat, cu numărul de înmatriculare XXXXX (f.d.35, vol.I).

Instanța de apel, prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra a constatat dovedit că, Cojocari Vasile, fiind deținător al permisului de conducere a mijlocului de transport de categoria „B, BE, C, CE, D”, la data de 11.12.2018, aproximativ la ora 20:40 min, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Volkswagen Passat”, cu numere de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe șos. Muncești din direcția or. Sângera spre mun. Chișinău, în preajma edificiului nr. 803, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, *„participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”*; prevederile pct. 10 alin.(1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, *„persoana care conduce un vehicul trebuie: ..b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță*

vehiculul pe drum ...”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: d) situația rutieră; In cazui în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; prevederile pct. 46) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă, persoane de vârstă înaintată”, prevederile pct. 47) alin. 1) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: în localități 50 km/h” iar drept consecință a încălcărilor nominalizate, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, nu a ținut cont de totalitatea factorilor care reglementează siguranța conducerii mijlocului de transport, ca urmare, în mun. Chișinău, pe șoseaua Muncești, în preajma edificiului nr. 803, deplasându-se cu viteza sporită de 83 km/h, nu a ținut cont de totalitatea factorilor care reglementează siguranța conducerii mijlocului de transport, nu a adaptat viteza de deplasare potrivit situației rutiere, nu a ținut cont de obstacol aflat în limita vizibilității sale și a comis tamponarea pietonului Orlova Elena, a.n. xxxxx, persoană de vârstă înaintată, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta relativ deplasării mijlocului de transport.

În consecință, în urma impactului, pietonul Orlova Elena, a decedat iar conform raportului de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 201903D0002 din 18.03,2019, „moartea lui Orlova Elena, anul nașterii xxxxx, a survenit cu circa 16-24 ore până la examinarea medicolegala, în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și bazinului - ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la necropsie și adevărate de rezultatele investigațiilor histopatologice de laborator. La examinarea medicolegală a cadavrului s-au depistat: trauma vertebro-medulară închisă: ruptura discului intervertebral C2, cu ruptura completă a măduvei spinării, cu hemoragii epi- și subdurale la acest nivel, fractură tasată corpurilor vertebrale toracice Th 4 și Th 5, cu hemoragii epi- și subdurale la acest nivel; traumă toraco-abdominală închisă: fractura directă a sternului: fracturi costale pe dreapta - indirecte complete II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X indirecte, complete pe mai multe linii anatomice, cu lezarea pleurei parietale pe linia scapulară, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente; fracturi costale pe stânga - indirecte complete III, IV, V, VI pe linia axilară anterioară și scapulară; alocuri cu lezarea pleurei parietale; ruptura totală a aortei; hemotorax bilateral (volum pe dreapta 700 ml, pe stânga 800ml); lezarea pleurei viscerale pulmonului stâng și drept (interlobar). Anemie moderată organelor interne traumă închisă a bazinului; dehiscentță articulației ilio-sacrale pe dreapta; fractură ramurii superioare osului pubian pe dreapta; fractura deschisă a gambei drepte, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente; dezarticulația talo-crurală bilaterală; plăgi confuze și excoriații pe cap și membrele superioare și inferioare; hemoragii epicraniene la nivelul plăgilor; Leziunile descrise mai sus au fost produse intra-vital cu circa 0-30 min până

la deces (histologic), prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau/și la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate, sunt în legătură cauzală directă cu decesul, în comun prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale se exclude formarea lor în ansamblu în urma traversării; Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale victima se afla în poziție orizontală, cu partea laterală dreapta față de unitatea de transport aflată în mișcare”.

Apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța a conchis că, învinuirea adusă inculpatului este întemeiată, acțiunile just calificate în temeiul art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: „*Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport*”, adică, încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.”

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin încălcarea regulilor de securitate a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, în legătură cu care fapt apar urmări sub formă de vătămări ale integrității corporale sau ale sănătății ori daune materiale în proporții mari, aflate în raport de cauzalitate cu comiterea încălcării acestor reguli, adică în cazul dat se reține anume încălcarea și ignorarea cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere și anume cerințele pct. 45 al RCR, potrivit cărora „*Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutiere.* (2) *În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului*” iar ca urmare, a comis în timpul deplasării, tamponarea pietonului Orlova Elena a.n. xxxxx, persoană de vârstă înaintată, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta relativ deplasării mijlocului de transport, în urma cărui fapt ultimei fiindu-i cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viața, în urma cărora a decedat. Or, încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea uneia sau a câtorva prevederi ale Regulamentului Circulației Rutiere din 27.07.1999, cu modificările ulterioare sau a altor acte legislative ce reglementează securitatea circulației și exploatarea transportului. De exemplu, nerespectarea cerințelor indicatorilor de circulație, etc.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că, prin încălcarea regulilor de exploatare se înțelege de asemenea încălcările ce pot conduce la consecințele acestei infracțiuni. De exemplu, încălcarea regulilor sau ignorarea cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere și anume cazului menționat la prevederile pct. 45 și pct. 46, iar infracțiunea se consumă în momentul survenirii consecințelor ei.

Latura subiectivă a infracțiunii este rezultatul acțiunilor imprudente nominalizate ale inculpatului Cojocari Vasile, anume că s-a produs tamponarea automobilului condus de către acesta cu pietonul, în urma consecințelor loviturii pietonul a avut de suferit multiple traume care au dus la decesul părți vătămate, potrivit raportului de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 201903D0002 din 18.03.2019, „moartea lui Orlova Elena, anul nașterii xxxxx, a survenit cu circa 16-24 ore până la examinarea medico-legală, în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și bazinului - ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la necropsie și adevărate de rezultatele investigațiilor histopatologice de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: trauma vertebromedulară închisă: 4 ruptura discului intervertebral C2, cu ruptura completă a măduvei spinării, cu hemoragii epi- și subdurale la acest nivel, fractură tasată corpurilor vertebrale toracice Th 4 și Th 5, cu hemoragii epi- și subdurale la acest nivel; traumă toraco-abdominală închisă; fractura directă a sternului; fracturi costale pe dreapta - indirecte complete II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X indirecte, complete pe mai multe linii anatomice, cu lezarea pleurei parietale pe linia scapulară, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente; fracturi costale pe stânga - indirecte complete III, IV, V, VI pe linia axilară anterioară și scapulară; alocuri cu lezarea pleurei parietale; ruptura totală a aortei; hemotorax bilateral (volum pe dreapta 700 ml, pe stânga 800 ml); lezarea pleurei viscerale pulmonului stâng și drept (interlobar). Anemie moderată organelor interne; traumă închisă a bazinului: dehiscentă articulației ilio sacrale pe dreapta; fractură ramurii superioare osului pubian pe dreapta; fractura deschisă a gambei drepte, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente; dezarticulația talo- crurală bilaterală; plăgi contuze și excoriații pe cap și membrele superioare și inferioare; hemoragii epicraniene la nivelul plăgilor; Leziunile descrise mai sus au fost produse intravital cu circa 0-30 min până la deces (histologic), prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau/și la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate, sunt în legătură cauzală directă cu decesul, în comun prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale se exclude formarea lor, în ansamblu în urma traversării; Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale victima se afla în poziție orizontală, cu partea laterală dreapta față de unitatea de transport aflată în mișcare” (f.d.64-66,vol.I)

Astfel, în viziunea instanței de apel, nu pot fi reținute argumentele inculpatului precum că nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate calificându-l ca o modalitate a acestuia de a se apăra și o încercare de a evita răspunderea pentru cele comise. Mai mult decât atât, argumentul dat se combate prin însuși declarațiile inculpatului făcute în ședința de judecată care în principiu a comunicat că, la 11.12.2018 s-a aflat la volanul automobilului de model „Volkswagen Passat”, cu numere de înmatriculare XXXXX și deplasându-se pe șos. Muncești din mun. Chișinău, cu aproximativ viteza de deplasare 60-65 km/h (conform pct. 47 alin. (1) lit. a) din RCR – limita maximă de viteză a vehiculelor pe drumurile publice în localitate este de 50 km/h) a tamponat pietonul Orlova Elena, care în consecință a decedat. La fel, argumentul inculpatului se combate și prin declarațiile martorilor acuzării făcute în ședința de judecată precum și materialele dosarului cercetare în ședința de judecată.

Referitor la argumentele invocate de partea apărării privind concluzia raportului de expertiză judiciară nr.323-325 din 20.02.2020, Cojocari Vasile nu avea posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare, instanța de apel a menționat că la examinarea acestei probe privind prezența sau absența posibilității tehnice a conducătorului mijlocului de transport de a evita producerea accidentului rutier pe timp de noapte, pe sectoarele de drum neiluminate sau în condiții de vizibilitate redusă trebuie de reieșit din următoarele: în conform cu lit. a) alin.(1) pct.45 RCR, conducătorul mijlocului de transport trebuie să-l conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că, argumentele invocate de partea apărării referitor la învinuirea înaintată inculpatului Cojocari Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, aceasta fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Potrivit textului apelurilor înaintate, acuzatorul de stat și avocatul Sergiu Purcel în numele succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav solicită stabilirea unei pedepse mai aspre față de inculpat și admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatului Cojocari Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav a prejudiciului moral cauzat în urma comiterii infracțiunii în mărime de 200 000 lei.

Analizând temeiurile nominalizate în raport cu motivele invocate în apelurile acuzatorului de stat și avocatului Sergiu Purcel în numele succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav, instanța de apel a constatat că, acestea își găsesc confirmarea la judecarea apelurilor declarate, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei, cât și în partea laturii civile.

Verificând chestiunea individualizării pedepsei penale, în privința inculpatului Cojocari Vasile, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile menționate, eronat aplicând prevederile art.90 Cod penal, fapt ce urmează a fi corectat de către instanța de apel.

Instanța de apel, judecând apelurile declarate de către acuzatorul de stat și avocatul Sergiu Purcel în numele succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav declarate, în raport cu materialele cauzei, a concluzionat că acestea urmează a fi admise, cu casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea individualizării și stabilirii pedepsei precum și acțiunii civile.

În speță, instanța de apel a reținut că obiect al contestării hotărârii judecătorești, în instanța de apel, constituie revocarea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, care reglementează suspendarea condiționată a executării pedepsei la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani, pentru infracțiunile săvârșite din imprudență.

Astfel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată, a determinat instanța de apel să conchidă asupra incorectitudinii aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de Cojocari Vasile, or acesta nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, invocând vinovăția pietonului în comiterea accidentului rutier, nu a recuperat prejudiciul cauzat în urma infracțiunii și nici nu și-a cerut scuze de la succesorul părții vătămate.

În prezenta cauză, instanța de apel, a găsit întemeiate motivele apelului declarat și a constatat că concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una eronată și neîntemeiată, motiv din care consideră oportun de a o exclude.

Subsidiar la cele ce preced, instanța de apel a considerat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acesteia.

Mai mult, instanța de apel a specificat că, așa cum rezultă din textul sentinței, instanței de fond și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că, dânsul se poate corija fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce instanța de apel a considerat că e o concluzie pripită și eronată, care nu poate fi menținută.

În atare situație, reieșind din cele relevate, instanța de apel a reținut asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării cauzei în prima instanță, instanța a individualizat eronat pedeapsa stabilită în privința inculpatului.

Instanța de apel a considerat că, inculpatul poate fi corectat, reeducat doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, mai mult ca atât că prin infracțiune s-au produs și urmări grave și anume decesul victimei.

La aplicarea pedepsei lui Cojocari Vasile, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul a comis o infracțiune din imprudență care, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

Mai mult ca atât că, instanța de apel înăsprindu-i pedeapsa aplicată inculpatului a reieșit din faptul că, infracțiunea incriminată lui Cojocari Vasile face parte din categoria infracțiunilor, care atentează asupra securității circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, având un pericol deosebit pentru societate.

Ca urmare, instanța de apel a ținut cont de starea de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului și comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, fapt ce a

determinat asupra incorectitudinii aplicării pedepsei prea blânde în privința lui Cojocari Vasile, reieșind din faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, urmările prejudiciabile – decesul persoanei, dar și comportamentul inculpatului până și după săvârșirea infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a reținut că, pe parcursul examinării cauzei de către avocatul Purcel Sergiu, în interesele succesorului părții vătămate Orlov Veaceslav, a fost înaintată către Cojocari Vasile acțiune civilă prin care a solicitat de la ultimul să fie încasat prejudiciul moral în sumă de 200 000 (două sute mii) lei, invocând că Orlov Veaceslav în calitate de parte vătămată, dar și în calitate de succesor al părții vătămate Orlova Elena este îndreptățit să pretindă repararea prejudiciului moral.

Astfel, a considerat că sunt evidente și incontestabile suferințele psihice și fizice suportate de către Orlov Veaceslav. Or, pierderea subită a părintelui reprezintă un șoc enorm și o tristețe imposibil de descris. Suferințele psihice ale lui Orlov Veaceslav au un caracter continuu și persistă pînă în prezent. El și acum are coșmaruri legate de accidentul rutier și de decesul mamei sale. Pe de altă parte, inculpatul nici măcar nu și-a recunoscut vina în comiterea accidentului și încearcă să dea vina pe diferite circumstanțe, însă nicidecum nu vrea să recunoască faptul că el circula cu o viteză excesivă, neregulamentată, și în final anume el a tamponat-o pe Orlova Elena. Indiferent de circumstanțele existente, Orlova Elena a decedat anume din cauza tamponării de către automobilul condus de Cojocari Vasile. Deși respectă prezumția nevinovăției, consideră că era corect ca inculpatul să-și recunoască vina și să-și ceară scuze de cele întâmplate, însă inculpatul a ales altă cale, iar acest comportament îi creează lui Orlov Veaceslav suferințe suplimentare.

Cu referire la prejudiciul moral solicitat în beneficiul succesorului părții vătămate, instanța de apel a reținut că, legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate.

Astfel, instanța de apel a menționat că, despăgubirile pentru daunele morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că, acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În ce privește prejudiciul moral suportat de către Orlov Veaceslav în urma decesului mamei sale Orlova Elena, instanța de apel a stabilit că, potrivit art. 2037 alin. (1) și (2) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

În speță, instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat a admis în

principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, menționând că în conformitate cu art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, partea civilă are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile. Concluzia instanței de judecată se întemeiază pe prevederile art. 387 alin. (3) din Codul de procedură penală, conform căruia în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Or, instanța de apel analizând cerințele succesului părții vătămate a constatat că, acesta solicită doar încasarea prejudiciului moral în quantum de 200 000 lei, prin urmare despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că, acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Instanța de apel a menționat că, în ședința de judecată s-a dovedit cu certitudine că, inculpatul Cojocari Vasile se face vinovat pentru comiterea infracțiunii incriminate, prin care a prejudiciat succesul părții vătămate.

Astfel, argumentele apelanților privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei, în beneficiul succesului părții vătămate Orlov Veaceslav, instanța de apel le-a considerat întemeiate, urmând să fie casată sentința și în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea de la inculpat cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul succesului părții vătămate Orlov Veaceslav, ținând cont de rolul acestuia în comiterea infracțiunii, personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia de cele comise, de suferințele succesului părții vătămate.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că, quantumul daunei morale cauzate succesului părții vătămate Orlov Veaceslav urmează a fi valorificat în suma de 200 000 lei. Or, trasarea acestei concluzii, a avut la bază niște argumente temeinice și relevante, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor cauzei date.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, instanța de fond justificat a soluționat soarta corpului delict, dispunând restituirea automobilului de model „Volkswagen Passat”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, recunoscut și anexat în calitate de corp delict la cauză penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 13.12.2018 (f.d.34,vol.I) și transmis spre păstrare la parcare IP Botanica a DP mun. Chișinău situată pe adresa mun. Chișinău, str. Cuza Vodă 9/3 prin ordonanța organului de urmărire penală din 13.12.2018 (f.d.35,vol.I) proprietarului Cojocari Vasile.

La fel, instanța de apel a mai reținut și faptul că prima instanță corect dispus a încasarea de la Cojocari Vasile în beneficiul statului suma de 6 078 lei, cu titlu de cheltuieli pentru expertizele efectuate în cadrul procesului penal, or din materialele cauzei rezultă că, în cadrul procesului penal s-a întocmit raportul de constatare nr. 201803C2526 din 18.03.2019 (f.d.41-44,vol.I) pentru care s-a suportat cu titlu de cheltuieli suma de 3518 lei (f.d.44-verso,vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 201903D0002 din 18.03.2019 (f.d.64-66,vol.I), pentru care s-a suportat cu titlu de cheltuieli suma de 320 lei (f.d.66,vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-

844 din 13.03.2019 (f.d.93-96,vol.I) pentru care s-a suportat cu titlu de cheltuieli suma de 1120 lei (f.d.92,vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1- R-1784 din 08.05.2019 (f.d.107- 109,vol.I) pentru care s-a suportat cu titlu de cheltuieli suma de 1120 lei (f.d.106,vol.I)

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar declarat de către avocatul Dănilescu Victor în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea achitării lui Cojocari V.

În motivarea recursului ordinar invocă aceleși motive pe care le-a indicat în apel, suplimentar indicând că, la emiterea sentinței, instanța de fond nu a luat în calcul raportul de expertiză judiciară nr. 323-325 din 20.02.2020, efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în baza încheierii din 04.12.2019, în cadrul dosarului penal nr. 1-2387/2019, o asemenea încălcare a prevederilor art. 314 alin. (1) Cod de procedură penală, se constată și în decizie.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil, deoarece instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de a-l respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din cuprinsul recursului declarat de către avocatul Dănilescu V. în numele inculpatului, acesta indică la temeiul pentru recurs prevăzut în pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că, judecând apelurile declarate, instanța de apel, verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de respingere a apelului avocatului Dănilescu V. în numele inculpatului și admitere a apelului procurorului, casând parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, în rest menținând-o.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind toate aspectele de fapt și de drept. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs apreciază drept vădit neîntemeiate criticile recurentului, precum că instanța de apel a dat o apreciere injustă probelor.

De asemenea, instanța de recurs atestă acel fapt că, argumentele invocate de către avocat în recursul declarat practic sânt identice celor invocate în apel, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Mai mult ca atât, Colegiul penal specifică, că judecând apelurile, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, menținând constatarea vinovăției inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, fiind just evaluate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce.

Prin urmare, dat fiind faptul că avocatul în argumentarea recursului, invocă argumente similare cu cele invocate în apel și care au constituit obiect de discuție în instanța de apel, respectiv cărora le-au fost date evaluări juste și întemeiate corespunzător, Colegiul penal va păstra raționamentele din hotărârile instanțelor de fond ce au avut ca efect recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului pentru comiterea infracțiunii menționate, statuând în consecință asupra corectitudinii lor.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a indicat nici un motiv pentru care nu s-au luat în considerație sau au fost respinse probele apărării, Colegiul consideră că în prezenta speță, pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, în ambele instanțe au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind administrate, verificate și apreciate în condițiile legii.

Învederând prevederile art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, ale martorilor sânt probe egale, nefiind stipulat că, declarațiile inculpaților au prioritate față de cele ale părților vătămate sau martorilor, iar instanța de judecată, ținând cont de egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de părți, în egală măsură, ca ulterior să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, prima instanță a dat deplină eficiență probelor cercetate, inițial descriindu-le pe toate, ulterior evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii ce i-a fost imputată prin rechizitoriu. La fel, reieșind din analiza textuală a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit constată că și această instanță a respectat această obligație, apreciind în mod obiectiv atât

declarațiile martorilor, cât și ale inculpatului, inclusiv rapoartele de expertiză întocmite în cauză.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel s-a expus motivat asupra tuturor probelor, inclusiv cele ale apărării, în final întemeiat a conchis referitor la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor.

Nu pot fi reținute de către instanța de recurs aserțiunile părții apărării, precum că, nu a fost luat în calcul raportul de expertiză judiciară nr. 323-325 din 20.02.2020, efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în baza încheierii din 04.12.2019. La acest capitol, Colegiul penal remarcă, faptul că la constatarea vinovăției inculpatului, instanțele de fond au ținut cont și de concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 323-325 din 20.02.2020, prin care s-a constatat că *"...la momentul declanșării obstacolului de circulație pentru conducătorul automobilului "Volkswagen Passat" cu n/î XXXXX, conducătorul automobilului dat nu avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frânare, atât la viteza reală de deplasare a acestuia de 83 km/h, cât și viteza de 50 km/h, în condițiile deplasării pietonului spre banda de circulație a automobilului de la dreapta spre stânga, cât și la deplasarea pietonului spre banda de circulație a automobilului de la stânga spre dreapta. ..."*

Astfel, Colegiul penal reține că conform teoriei penale, latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 264 Cod penal, se caracterizează prin intenție sau imprudență față de fapta prejudiciabilă și numai prin imprudență față de urmările prejudiciabile. La examinarea probelor **privind prezența sau absența posibilității tehnice a conducătorului mijlocului de transport de a evita producerea accidentului rutier pe timp de noapte, pe sectoarele de drum neiluminate sau în condiții de vizibilitate redusă** trebuie de reieșit din următoarele: **în conformitate cu lit. b) alin. (1) pct. 45 RCR, conducătorul mijlocului de transport trebuie să-l conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase.**

Instanța de recurs atestă, că în prezenta speță s-a constatat că, la data de 11.12.2018, aproximativ la ora 20:40 min, inculpatul conducea automobilului "Volkswagen Passat" cu n/î XXXXX, cu viteza reală de deplasare a acestuia de 83 km/h și a comis tamponarea pietonului Orlova Elena, astfel cu toate că, prin raportul de expertiză menționat, s-a constatat că conducătorul automobilului dat nu avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frânare, atât la viteza reală de deplasare a acestuia de 83 km/h, cât și viteza de 50 km/h, instanțele de judecată s-au expus argumentat și întemeiat au reținut că, inculpatul a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care *"participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului"*; art. 10 alin.(1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, *"persoana care conduce un vehicul trebuie: "b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ..."*, prevederile pct. 45)

al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; prevederile pct. 46) lit. a) al 2 Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă, persoane de vârstă înaintată”, prevederile pct. 47) alin. 1) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: în localități 50 km/h”.

Astfel, ce ține de critica recurentului, precum că conducătorul automobilului VW-Pasat, nu avea posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frînare, chiar și acționând în conformitate cu cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și că, în cazul dat nu au fost luate în calcul toate circumstanțele, precum și cele că Orlova Elena a apărut în fața automobilului într-un loc nepermis și neiluminat, Colegiul penal reține că, la acest aspect s-a expus argumentat instanța de apel, precum că la examinarea chestiunii privind prezența sau absența posibilității tehnice a conducătorului mijlocului de transport de a evita producerea accidentului rutier pe timp de noapte, pe sectoarele de drum neiluminate sau în condiții de vizibilitate redusă, trebuie de reieșit din următoarele: în conformitate cu lit. b) alin.(1) pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, conducătorul mijlocului de transport trebuie să-l conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase. Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține că în cazul dat, **inculpatul Cojocari V.**, se deplasa cu **automobilul “Volkswagen Passat” cu n/î XXXXX, pe timp de noapte, astfel trebuia să-l conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase,** în conformitate cu lit. b) alin.(1) pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, cerințe ce nu au fost respectate de inculpat, ultimul încălcând regulile de securitate a circulației rutiere, fapt ce a dus la tamponarea din imprudență a pietonului Orlova Elena, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta relativ deplasării mijlocului de transport, astfel instanțele de judecată întemeiat au reținut prezența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 264 Cod penal, în acțiunile lui Cojocari V.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit reține că, corect au fost calificate acțiunile inculpatului Cojocari V. în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar din ansamblu de probe administrate, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii imputate, în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunii incriminate și în cele din urmă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea.

Totodată, instanța de recurs reține, că hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și motivată, fiind dat răspuns la argumentele principale din apeluri, fiind evaluat just probatoriul administrat și indicate motivele pe care și-a întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile din recursul declarat de către către avocatul Dănilescu V. în numele inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Dănilescu Victor în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Cojocari Vasile Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 03 februarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Plămădeală Ghenadie